

KUR'AN SEVİYESİ

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 02.03.2014 tarihli (233.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabb'il Âlemin. Ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammed ve âla alihi ve sahbihi ecmaîn.

Değerli Kardeşlerim,

Balıkçılar balıkla ilgili faaliyetlerini yaparken, tekneye binip açılırken 'rastgele' diye bir deyim kullanıyorlar. Çarşı esnafı ise 'hayırlı işler' diyorlar. Dinle, imanla bağlantısından konuşmuyorum. Ama her ortamın ve her kültürün kendine mahsus bir dili var, bunu anlatmak istiyorum.

Kadınlar bir araya geldiklerinde kadınlıkla ilgili duyguları yansıtacak bir tavırla söze başlıyorlar, iş adamları bir araya geldiğinde onların kültürünü yansıtacak bir ortam oluşturuyorlar. Sürekli basın takip eden, o basının kullandığı dili kullanır. Anlamını bilse de bilmese de mesela der ki: 'Konjonktür bunu gerektiriyor.' 'Dur ya şu konjonktür ne demek' desen kıpkırmızı olur. Konserve ile konjonktürün farkını da bildiğinden değil. Basında hep konjonktürel deniyor konjonktürelendi gitti.

İnsan gördüğünün, dinlediğinin, inandığının görüntüsünü verir. Bu da doğaldır. Sürekli futbola ilgilenen, yatıp kalkıp hayatını onunla şekillendiren biri çocuğuna 'yanlış iş yaptın' demiyor 'ofsayda düştün' diyor. Onun dini-imanı, kültürü o çünkü. Bu da normal. Yanlış bir işe 'ofsayt yaptın' demek yanlış ama akşama kadar futbol düşünen, gece rüyalarında futbol gören birisinin çocuğuna nasihat ederken 'ofsayda düşme ha' demesi doğal. Bu ortam bunu gerektiriyor.

Bizim mü'min olarak hayat kitabımız olan Kur'an'a göre düşünüp Kur'an'a göre konuşmamız da normal olandır. Bizim hayatımızı yansıtan tavırlarımız, olaylara gösterdiğimiz refleksimiz balıkçıların "hayırlı işler" demeyip "rastgele" diye bir slogan kullanmaları gibi üzerimizde görülüyor olmalıdır. Bir trafik kazasını değerlendiren gazete muhabiri ile televizyon muhabiri ile Kur'an bilen, Kur'an'a iman eden mü'minin değerlendirmesi aynı ise iki şeyden biri gerçekleşmiş demektir: Ya bir televizyon muhabiri tam Kur'an kültürü ile iş yapıyordur ya da Kur'an'a iman ettiğini söyleyen bu mü'min Kur'an'a rağmen televizyon kültürüne esirdir. Keşke birincisi olsa. Televizyon muhabirleri de olayları âyet ve hadislerden etkilenmiş kimlikleri ile insanlara aktarabilseler, keşke. Ama ne yazık ki televizyon muhabirleri, gazeteciler mesleklerinin doğal gereği olan üslubu kullanıyorlar ama namaz kılan mü'minlerin doğal bir sonuç olan Kur'an üslubu kullandıklarını söyleyemiyoruz.

Şu geldiğimiz noktada biz bir olayı değerlendirirken, bir konuda kanaat kullanırken, bir şeyin hükmünü beyan ederken iman ettiğimiz, "kitabım" dediğimiz, Allah'ın emaneti dediğimiz, ölülerimizin cennete girmesi için mezarları başında okumaya mecbur hissettiğimiz kitabımız Kur'an'ımız ne kadar dilimizde sloganlaşmıştır. Ne kadar Kur'an'lı konuşuyoruz, Kur'an'lı düşünüyoruz, Kur'an'lı rüyalar görüyoruz? Mesela; bu yaşadığımız toprakların yüz sene sonrasının ne olacağı, ne kadar Kur'an'a göre bizim yorumlayabildiğimiz bir tahmindir. Bunları Nekir ve Münker sormadan kendimize sormak zorundayız kardeşler.

Balıkçılar deniz ortamından etkileniyor, mesleklerinden etkileniyor. Çarşı esnafı meslekleri gereği bir dil kullanıyor da mü'min imanının gereği Kur'an dili kullanmaz mı? Buna yüzlerce örnek vermek istemiyorum ama üç farklı konuda kitabımız Kur'an'dan âyetler aktarmak istiyorum. Böylece bu âyetlerden hayata ne kadar Kur'an'ca bakabildiğimizi test etmek istiyorum. Nefsim, çevrem ve bütün mü'minler açısından bir kınama, ayıplama bildirisi gibi konuşmak istemiyorum. "Halimizin izahı budur" diyorum.

Kur'an'ımız bizim günlük lisanımız olması gerekiyor. Neşelendiğimiz anlarda da, hüzünlü anlarımızda da, toplumsal eylemlerde de, bireysel hareketlerimizde de Kur'an gibi düşünüp Kur'an gibi konuşuyor olduğumuz zaman Allah'ın rızasına yakınız demektir. Aksi takdirde Kur'an bir âlem biz başka âlem ama cennet âleminde buluşacağız ha... O şartla. Böyle bir hayal içinde yaşamış oluruz.

Kardeşler,

Size çok da içim açılarak örnek kullanamayacağım bir şeyi zikretmek istiyorum. Ama maalesef anlaşılmaya vesile olsun diye zikredebim: Bir Müslüman düşününüz. Bir camiye giriyor. Camide namaz kılarken herkes kibleye dönmüş bu da cam tarafına dönmüş. Mesela; herkes sağ tarafa dönmüş kible olsun diye bu sola dönmüş. İmam efendi namaza başlıyor bu, o tarafa kılıyor. "Ya ne yapıyorsun sen, kibleye dönsene" diyor. "Ya camdan dışarıya da seyredelim bu arada, kibleye dönünce dışarıya seyredilmiyor" diyor. Ve namazını kılıyor. Çıkarken de: "Allah kabul etsin, Allah kabul etsin" diyor herkes birbirine, Allah kabul ediyor ve çıkıyorlar. Var mı böyle bir namaz? Olabilir mi böyle bir namaz? Oradakilerin kibleye dönenin namazı namaz, pencereye dönüp namaz kılanın ki de başka bir şey oldu. "Namaz değil" deriz. Çünkü namazın kiblesi içimize oturmuştur. "Bu casus mudur nedir, camimizde ne işi var" deyiveririz.

Herhangi bir olayı Kur'an yorumlarken tıpkı kible gibi bizi bir yöne çeviriyor. Ama biz Kur'an'ın bu yorumlamasına rağmen başka bir yöne çekiyorsak lütfen camide kibleye değil pencereden tarafa namaz kılan insanın yaptığına benzetelim bunu. "Biz, Kur'an'ın âyetlerinden sadece namaz emreden âyetleri alıp gerisini hoca efendilere, âlimlere bıraktık" diyebilir miyiz? Bu hususta bir nefis muhasebesi evlerimizde, bulunduğumuz ortamlarda ne kadar Kur'an'laşmış Müslüman'ız, Kur'an kanımıza, fikrimize, beynimize ne kadar karışmış, ne kadar hücrelerimizde Kur'an var diye denemek için kullanabiliriz. Herhangi bir suresini alabiliriz.

Değerli Kardeşlerim,

Ümmetimizin büyüklerinden, ilmin, takvanın ve insanlığın önderlerinden olan İmam Şafii olarak bildiğimiz Muhammed bin İdris eş-Şafii rahmetullahi aleyh ile ilgili bir şey nakledilir kitaplarımızda. Bunu ben kendi şahsıma defalarca düşünmeye çalışmışımdır. Onun imanı ile, Kur'an'a bakışıyla kendi Kur'an'a ve imana bakışım arasında nasıl bir fark olduğunu tefekkür etmeye çalışmışımdır.

Kur'an'ı Kerim'in Asr suresi hakkında:

وَالْعَصْرِ. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ. إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ.

âyetini yorumlarken diyor ki: -lütfen dikkat ediniz- "Allah yüz on dört sure değil de sadece şu Asr suresini indirmiş olsaydı Müslümanlık olarak bize yeterdi." diyor. Hâşâ "yüz on üç suresi gereksiz" demiyor elbette. Ama bu Asr suresi kaç âyet ki? Üç âyet. Kısacık bir sure, iki satır Kur'an'ı Kerim'de. İçinde namaz yok, oruç yok, hac ile ilgili bir şey yok, cihad yok, ahlakın bütün maddeleri yok. Yani Kur'an'ı Kerim kaç bin âyet, bu üç âyet. Buna rağmen dikkat ediniz ne diyor: "Allah başka hiçbir sure indirmeseydi de Asr suresini indirseydi Müslümanlık olarak bize yeterdi" diyor. Bunu durup durup akşam sabah tefekkür etmek zorundayız. Bir kere Allah'ın âyetlerinden bir âyeti, bir sureyi ne kadar özümsemiş ki içinde o sure, Asr suresi onu ne kadar Rabb'ile baş başa bırakmış ki "teslimiyet açısından ve yüreğinde Kur'an azametinin oluşması bakımından yeterdi" diyor. Bir topluma da Kur'an'ın bütünü yetmiyor Allah ile bağlantı kurmak için.

Elbette bizim gibi cılızlar İmam Şafii'nin düzeyine çıkıp onun gibi bir âyetten bütün Kur'an'ı anlayacak düzeye gelecek halimiz yok. Bu tabii bir sonuç ama tefekkür edilecek bir şey söylüyor: "Asr suresi yeterdi bizim adam olmamız için" diyor.

Bu da çok hayal bir şey değil kardeşler. Neden biliyor musunuz? Bir yıldan az bir zamanda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Yesrib'i devlet olarak kurup teslim eden, "gel ya Rasûlallah, burası hazırdır" diyen Mus'ab bin Umeyr radiyallahu anh, henüz Kur'an'ın beşte birini bile bilmiyordu. Mus'ab bin Umeyr Yesrib'i devlet olarak Resûlullah'a teslim etti, aleyhisselatu vesselam. Namaz yoktu, Cuma namazı bilmiyordu mesela. İlk defa Cuma namazı ona emredildi, ilk kıldı. Hac yok, oruç yok, zekât yok, cihat yok, içki yasak değil, Allah tesettürü emretmemiş. Yok, İslam'da böyle şeyler yoktu o zaman. Yani bizim bugün ilmihal kitaplarımızı, vaazlarımızı, camilerde kürsülerimizi doldurduğumuz, İslam olarak bildiğimiz şeylerin yüzde doksanı yoktu. Yüzde doksanı yoktu. Ama Mus'ab bin Umeyr radiyallahu anh bir Asr suresi kadar bilgi ile İslam'a devlet kurdu, Resûlullah'a teslim etti, sallallahu aleyhi ve sellem. Bundan da anlaşılıyor ki İmamımız, İmam Şafi rahmetullahi aleyh alimallah doğru söylüyor.

Yetene Asr suresi yeter, yetmeyene de Kur'an'ın bütünü de yetmiyor. Kur'an elimizde, tefsirler elimizde, hadisler elimizde, yüzde yüz İslam var elimizde elhamdülillah. Bırak Yesrib'e İslam devleti kurmayı elimizdeki hilafet devletini kurtaramadık da yıkıldı gitti. Bizde İslam'ın bütünü var, hilafeti sattık. Mus'ab bin Umeyr radiyallahu anh da İslam'ın yüzde doksanı yoktu, İslam'a devlet kurdu. İş bilmek işi değil, yürekle teslim olmak işi demek ki. "Allah" dendiğinde tüyleri diken diken olan mü'min Mus'ab bin Umeyr ve Muhammed bin İdris eş-Şafi rahmetullahi aleyh. Bunları bir kınama kampanyasının ürünü olarak zikretmiyorum kardeşlerim. Şimdi âyetler okuyacağız Rabb'imizin kitabından, "Bu bir Kur'an seviyesi" diyeceğiz. Bakara suresinin şu âyeti mü'minin yükselmesi gereken Kur'an seviyesinin ne olduğunu gösteriyor. Samimi bir mü'min o noktada olmayabilir ama hedef olarak o noktayı belirler. Âyet-i celileleri bu mantıkla anladığımız zaman bir yıldan az bir zamanda çölün ortasında İslam Devleti kuran adam düzeyine çıkarız. Hayır, sıradan anlarsak haber bülteni izler gibi Kur'an âyeti dinlersek seksen yıl geçer, halifen yok, başın yok, nerde olduğun belli değil, hâlâ "Ben Kur'an Ümmet'iyim, Kur'an'la yaşıyorum" diye kuru kuru iddialar yaparsın. Bu sebeple bu âyet-i celileleri "bir Asr suresi inseydi tek başına, yeterdi bizi Rabb'imize bağlamak için" diyen anlayış düzeyinde anlamaya gayret edeceğiz inşallah. Rabb'imizin lütfuyla, keremiyle.

Kardeşlerim,

İlk olarak Bakara suresinin yüz elli beş, yüz elli altı, yüz elli yedinci âyetlerini dinleyelim. Bu üç âyeti dinleyelim, balıkçılar niye "rastgele" diyorlar birbirlerine de çarşıdaki esnaf "hayırlı işler abi" diyor? Gerçi ben yine içimdeki hissiyatımdan kurtulamıyorum. O kadar hayırlı işler ki Cuma'ya bile "hayırlı Cumalar" deyiverdik hep esnaf kafasıyla tabi. Cuma oluyor "hayırlı Cumalar". Cuma dükkânı diye bir dükkân mı açtın "hayırlı Cumalar". Ne demek "hayırlı Cumalar"! Ashabı Kiram'ın kullanmadığı deyimini niye kullanıyoruz biz? Esnaf kafalılıktan bu. Etkileşim bu işte. Hayırlı işler, hayırlı işler, hayırlı işler... Abdest alırsın "hayrını gör". Ayakkabı mı aldım, hayrını göreceğim? Yeni çocuğum mu oldu, "hayrını gör"! Etkileşim bu. Hayır, abdest ibadettir "Allah kabul etsin" denir. Ama abdesti de esnaf kafasıyla ele alırsan "hayırlı abdestler" olur tabi, "hayrını gör" olur. Abdestten şer mi görüldü bugüne kadar? Abdestten dolayı belaya mı girdi bir mü'minin başı da -aman Allah'ım- "sen hayrını gör bu abdestin" diyeceksin?

Telaffuz nerden kaynaklanıyor? İç dünyamızı etkileyen her şeyi alışveriş görmekten kaynaklanıyor. “Hayırlı Cumalar”mış. Nerden çıktı hayırlı Cumalar? Cuma olur da o Cuma'dan şer çıkar mı? “Cumanız mübarek olsun” denir eğer ciddi bir şeyse, hakikaten Cuma diye bir endişen varsa. Mü'minin bayramı, mü'minin haftalık günü görüyorsan eğer. Yani bu sözler bâtıldır, bunu söyleyen cehenneme gider diye demedim bunları. Etkileşim ne hâle getiriyor; abdesti “hayırını gör”... Cuma'yı da “hayırlı Cumalar”. İyi bari “rastgele” deyip Cuma'ya gönderelim birbirimizi balıkçılar da gönül yapmış olsunlar. Biz mü'minin elhamdülillah. Ümmeti Muhammed'iz, sallallahu aleyhi ve sellem. Baştan sona farkız biz. Her şeyimiz farklı bizim. Nasıl balıkçıyla esnafın telaffuzu farklı, bizim de diğer bütün toplumlardan, insanlardan, bazen yüzde yüze varan farklarımız olur. Biz Kur'an nesliyiz inşallah. Kur'an terbiyesi görmüş bir nesiliz biiznillahi teâla.

Kardeşlerim,

Bakara suresinin yüz elli beş, yüz elli altı ve yüz elli yedinci âyetlerinde Rabb'imiz kullarına bu hayatın varlık nedenlerinden bir kısmını açıklıyor. Teberrüken kulaklarımıza hoş bir seda bırakması niyetiyle âyet-i celileleri okuyalım:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِيرٍ الصَّابِرِينَ إِذَا أَصَابْتُم مَّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

Sadakallahulazim. Toplumumuzda en yaygın bilinen âyetlerden birisidir bu. Manasını bilmeyenler de “إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” den yakalamıştır bunu, cenaze âyeti çünkü. Ama değil. Zaten bu cenaze âyetinden dolayı bu âyetleri konu yaptım. Nasıl “hayırlı Cumalar” a dönüştü onu anlatmak istiyorum. Bu “إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” sözü hepimizin manasını bildiği bir sözdür. “Biz Allah'ın ve Allah'a döneceğiz.” Yani “Allah'tan geldik, Allah'a döneceğiz.” “إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” “Allah'tan geldik, Allah'a gidiyoruz” deriz cenaze haberleri gördüğümüzde. Meyyitin tabutunun üstünde de bu âyet yazar. Anlayan için. Ölünün üstünde de yazar aslında. “إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” Ama her göz ölünün bedeninde bunu okuyamaz. Okuyana ne mutlu!

Kardeşler,

Bu âyetler, üç âyetin ortasındaki bu “إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” den dolayı biliniyor ama âyetin başı var, dibi var. Başıyla dibiyle şimdi biz ele alalım, böylece Kur'an seviyesinin hangi seviye olduğunu, Rabb'imizin bizi hangi seviyelere yükseltmek istediğini ama bizim hangi seviyede bulunduğumuzu da kendi kendimize test etmiş oluruz. Kitabımızın, Kur'an'ımızın bu âyetleri hayata nasıl bakacağımızı da gösteriyor. Ne buyuruyor Allah Teâlâ: “Muhakkak, muhakkak sizi şu imtihanlardan geçireceğiz. Bir; korku imtihanı, endişe, korku. İki; aç kalma, açlık çekme, maişet imtihanı. Üç; mal, can ve ekin konusunda yer yer azalmalar, çoğalmalar imtihanı. Bu üç imtihan “وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ” muhakkak ve muhakkak, âyette kullanılan üslubu tekrar ediyorum, muhakkak ve muhakkak bunlarla yer yer karşılaşacaksınız. Korku, açlık, mal, can ve ekin. Yani çiftçinin mahsulü, esnafın deposundaki malı, elinde ne varsa bu konularda azalma ve çoğalma. Yer yer “bu sene iyi gitti seneye iyi gitmedi, öbür sene daha iyi oldu, öbür sene kuraklık oldu, öbür sene bol oldu” endişesini muhakkak taşıyacaksınız.

Demek ki Allah'ın kullarına cennet ve cehennemden konuştuğu gibi, namazdan oruçtan konuştuğu gibi, Musa aleyhisselamdan, İsa aleyhisselamdan konuştuğu gibi; göklerin, yerlerin yaratılmasından konuştuğu gibi, "melekler var, Cebrail var" dediği gibi, bir şey daha söylüyor: "Bu hayat korku üzerine kuruludur." İnsan olup da korkmayacak kimse yoktur. Zenginsen paranın gitmesinden korkacaksın, fakirsen fakirliğin seni ezmesinden korkacaksın, kadınsan erkekten korkacaksın, erkeksen kadından korkacaksın, köylüysen şehirliye karşı kompleksli olacaksın, şehirliysen daha başka şeylere karşı kompleksin olacak ama her halükarda bu hayat endişeler üzerinde yürünen bir hayattır. "Filanca emekli olunca, huzur içerisinde oturuyor" yalanını kimse söylemesin. Emekliden daha dazla endişe taşıyan kimse var mı? "Niye hâlâ hasta olmadım" diye korkudan uyuyamıyor "bu gece mi hasta olacağım" diye. "Hasta nöbeti bekleyen adam" demek emekli. Çocuğu büyümekten korkar, büyüğü ölmekten korkar. Bu hayat korku üzerine kuruludur. Kanun. Kimin kanunu bu? Hayatı yaratan Allah'ın kanunu celle celaluhu.

Âyetimiz nasıl devam ediyor? "وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ" Bu endişeler, korkular, açlık vb. sıkıntılar ortamını, sabırla yaşayanlara müjde et "وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ" "Bu hayatı sabırla yaşayanlara müjde et." Müjde, sabrın paralelindedir. Sosyal güvencenin değil paranın değil sabredenlerin. Bundan çok rahat ne anlamamız lazım kardeşler? Şu yaşadığımız hayat parayla, çevreyle, şöhretle güvence altına alınabilir bir hayat değildir. Çünkü güvence olarak ne görüyorsan sen o zaten kendi başına bir sorundur. Her güvenceye de bir güvence gereklidir zaten. Ona da bir güvence gereklidir. Sadece ve sadece Allah'ın mülkünde, Allah'ın kulu olarak cennette Rabb'inin cemaliyle kavuşuncaya kadar sabretmeyi becerebilenler, hayatı yaratan Allah'ın müjdesine ermiş insanlardır. "وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ" Sabredenler bunlardırlar. Kimdir bunlar? Allah'ın müjdesine erenler.

Sabrın dışında şu hayatın hiçbir güvencesi yoktur, olamaz, hayaldir. En güvenceli şey, mesela en basit misal; bizim Anadolu insanının, hayatta en güvendiği şey devlettir. Devlet memurluğunu altın bilezik olarak görürler. "Devlete memur oldun mu, ölüm mölüm yok" diye düşünür adeta. Hâlbuki binlerce defa görülmüştür ki devletten daha ürkek bir şey de yoktur. Devlet kendinden korkuyor "vatandaş yer beni" diye. Vatandaş tapınır gibi olduğu halde devletinden ödü patlıyor. Bu ne mübarek bir şey ki, korkusu seni uyutmuyor. Böyle bir şey olur mu? En güvenli ne görüyorsan bil ki en sorun odur aslında. En büyük dert de odur. Allah'tan başka tutunduğun her şey, seni kendine doğru çekecek şeydir. Allah ise tutunduğun zaman durduğun yerde seni güçlü tutar. Hiçbir şey yoktur ki sen ona tutunduğun halde o seni kendine çekmesin. "وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ" Sabredenlere müjde ediyor Allah. Bu hayatın korkularını kaldırma mücadelesi yapanlara değil korkulara, endişelere rağmen sabredenlere Allah müjdesini murat etmiştir. "وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ"

Peki, bu sabredenler hangi nitelikte sabrediyorlar? "الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" Onların başına bir sıkıntı geldiğinde, bir bela geldiğinde, "إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" derler. "Biz zaten Allah'tan gelmiştik. Ben diye birisi yokum ki. Ben, ben değilim. Allah diledi, dileğinde yarattı, dilediğinde alacak. El vermek diledi, el verdi. Sağlık diledi, sağlık verdi. Göz diledi, göz verdi. Mal diledi, mal verdi. Dilemeseydi olmayacaktı zaten. Cebimdeki para, dilediği için Allah, benim cebime girdi. Teslimiyetin zirvesi bu: "إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ" Bu, çocuğu doğduğunda ve çocuğu öldüğünde mü'minin, hangi noktada dengede durduğunun işaretidir. Biz cenaze gördüğümüzde "إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ"u ölüye rahmet olarak okuyorsak vay

halimize. Dinden bu kadar kopuk olur insan demek ki. Filanca ölmüş “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ”

Ne demek? “Allah rahmet etsin demek.” Değil ki. Bu, “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” ölüye rahmet değil diriye enerji demektir. Dolayısıyla, ölünün tabutuna yazılmasının bir anlamı yoktur. Mü’minin beynine yazılması lazım bu. Ve bunun ölüyle de ilgisi yoktur çünkü Allah: “başına sıkıntı gelenler bunu söyler” diyor. Başına sıkıntı gelenler. Amcası, dedesi trafik kazasında öldüğünde “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” dediği zaman mü’min; olgun, seviyeli, Kur’an anlayan bir mü’min işi yapmış olur. Lakin “filancanın hanımı, tesettürlü olduğu halde filan düğünde tesettürsüz bulunmuş” haberini duyduğunda da “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” diyemiyorsan sen yanlış bir seviyede duruyorsun. Sadece ölüler seni ürkütüyor.

Sen mezarlıktan geçemiyorsun, düğün salonundan çok rahat geçebiliyorsun demek ki. Hâlbuki senin amcanın ölümüyle, amcan öldükten sonra karısının müstehcen bir şekilde bir düğüne gitmesi, mü’minsen eğer felaket olarak aynı olmalıydı. İkisini de “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” diye, sen yorumlamalıydın. Bir ölüm olayı da, Allah’tan gelmiş bir afet olarak “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” dedirtmeli. İmandan bir taviz de bunu dedirtmeliydi. “Bâliğ olmuş yani Şeriat açısından artık büyük insan hükmünde olup mükellef olmuş bir delikanlı iki gündür namaz kılmıyor” diye annesi, babasına ihbar ettiği zaman: “Bizim çocuk, on beş gündür akıl-bâliğ oldu ama biz iki gündür hâlâ bu çocuğun namaza kalkmadığını görüyoruz” dediğinde “Yapma yahu” diyen baba, Anadolu beyi olabilir. Ona bir itirazım yok ama bu âyete iman eden, bu âyeti enerji olarak beynine oturtmuş biri “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” der. Hanımı da “ne oldu bey, bir cenaze mi var bir yerde” derse ona da bir “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” der.

Kardeşler,

Mü’min “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” adamıdır. Rabb’inin kuludur. Rabb’inin emrindedir. Sabreden, sonunu bekler. Bu sonu gelinceye kadar, Allah’ın imtihanı bitinceye kadar da mü’min insan, başına hangi dert gelirse işin sahibiyle dertleşir. İş arkadaşlarıyla boş vakit harcamaz. İş dedikodusu yapmaz mü’min. Hangi iş dedikodusu? Maaşına zam yapılmamış. Maaşı eksik verilmiş. İşçi iki türlüdür: birincisi; hemen muhasebeye gider. “Bu parayı niye eksik verdiniz bana” der. İkincisi de: “Ya bana eksik vermişler. Sen bir daha saysana ya, bu niye eksik veriyorlar bana arkadaş ya? Herkese öyle mi verdiler ya? Maaşları mı düşürdüler” Dedikodu yapar. O dedikoducu akşama kadar konuşur, eksik parayla eve gider. Öbürü de muhasebedeki yanlışlığı düzeltir ya da “Sen bu kadar hak ettin. Mesaiye kalmamıştın, hakkın budur” denir rahat eder, evine gider.

Mü’min, bir dertle karşılaştığında muhasebeyle görüşür. “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” der. “Ben zaten Rabb’imden gelmiştim.” Zaten bu âyetin başında Allah: “Rahat bırakmayacağım sizi ha. Uyularınız kaçacak. Dert üstüne dert göndereceğim, haberiniz olsun.” demişti zaten, bir sıkıntı yok. Basiretli mü’min, Kur’an seviyesinde yaşayan mü’min, Rabbiyle dertleşir. “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” bu demektir. Babasının cenazesıyla, oğlunun trafik kazasında ölmüş cesediyle karşılaştığında bunu Allah’ın yaptığını bilir, onunla dertleşir. “Rabb’im, ben bile bu kazada olabilirdim. Beni alabilirdin babamın yerine. Sen verdin, sen aldın” der. Babasının cenazesinden, oğlunun parçalanmış cesedinden, Rabb’inin rızasına kavuşur. “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” bu demektir.

“Oğlumuz iki gündür namaz kılmıyor” diye hanımı bilgi verdiği zaman “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” dediğinde mü'min bu derdi onu, çocuğunu, eşini yaratan ve namazı emreden Allah'la paylaşmış olur. Böylece melekler “Uf, puf, vay be! Biz haram yedirtmedik buna ya, sünnetinde de filan hoca efendi dua etmişti. Neden böyle oldu” diyenle, tıpkı Nuh aleyhisselam gibi, Eyüp aleyhisselam gibi bağırını büyük bir vadi kadar açıp “Allah” diye haykıran bir hasret içinde kavrulduğunu görür mü'minler. O babayı, bu afet karşısında “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” diye Rabb'ine sığınan bu babayı, çok geçmez Allah güldürür. “Kırarım kemiklerini serserinin. Duymayayım ha, atarım evden” diyeni de mü'minler görür, melekler görür. Evden atsa da atmasa da hiçbir şey kazanamaz o baba. Kendini uzay boşluğuna atan babayla, çocuğunu evden sokağa atan baba arasında ki fark “ **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ” farkıdır. Kur'an seviyesi budur. Hastanede testler önüne konduğunda “Şey beyefendi yani bu testler” diye başladığında test okuyan, kan tahlili okuyan kişi, "maalesef size iyi bir şey söyleyemeyeceğim çok yüksek çıkmış, sizi çok ciddi kemoterapiye almamız lazım, bu hastalıktan çok yaşamıyor insanlar dediğinde: "deme yahu, ilaçları hep kullanmıştım ben ya" diyen günahkâr biri değil şüphesiz. Ama "demek öyle doktor bey **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ**" diyen farklı mü'min.

Seviyesi Kur'an seviyesi olan mü'mindir bu. Onu kanser öldüremez. O tahlil sonuçlarını alır, iş sahibine derdini açtığı için o ölse de, yaşasa da derdi değil ki zaten. Sözü mü vardı Allah'ın "seni kanser etmeyeceğim" diye. Tam aksine **وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ** demişti. "Muhakkak size dert vereceğim" demişti. "Veremezsin bizim yasal hakkımız var" böyle mi diyecek mü'min? "Rabb'im, ben ne karışırım ki bugüne kadar sağlık sıhhat verdin, kan tahlilim hep iyi çıkıyordu, sanki benden miydi? Ben mi bu tahlilleri iyi yapmıştım? Sen bugün beni kanserle imtihan etmeyi murat ettiysen ben seninim ya Rabb'i ne yapacaksın yap. Bana hastalık murat ettiysem hastayım, 'sağlam olacaksın' dediysen sağlam olurum, yeter ki şükürünü yapmaya beni muvaffak et" der. O mü'mini kanser öldüremez. Hiçbir hastalık öldüremez. Bu mü'mini dertler ezemez, bu mü'minin psikiyatrye gitmesine gerek yoktur. Bu mü'min kendi doktorudur zaten.

Kur'an seviyesine çıkmış birisinin, Kur'an gibi düşünen, Bakara suresinin yüz elli beşinci âyeti sanki hususi ona inmiş gibi iman eden bir mü'min İbrahim olur, ateşin ortasına atılır, Cebrail bile ona yardım etmek istese "ne karışyorsun işimize" der. Cebrail'e bile minnet etmez mü'mindir o. Mü'min böyle insandır ve bu âyetler bunun için inmiştir. Biz Ebubekir radiyallahu anh gibi, Ömer gibi, Osman gibi, Ali gibi, Enes gibi iman ettiğimiz âyetleri sigortalı işçi gibi düşünemeyiz. Kim gibi iman ettiysen onun gibi düşüneceksin.

Hasta yatağında son nefeslerini verecek, Ebubekir ağır hasta radiyallahu anh. Medine'de de doktor var o zaman. Demişler ki: "Tabibe göründün mü?" "Göründüm" demiş. "Ne dedi sana?" " Her istediğimi yaparım dedi" demiş. "Her istediğimi yaparım ben." Onlar kimi kastediyor tabiple, o kimi kastediyor. İman budur. **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** bu demektir. Bu noktaya gelen mü'mini kanser ezemez. Yaramaz çocuğu çıldırtamaz onu. Bu âyetlere iman eden mü'min bir kadını şarapçı kocası bile ezemez. Allah'la beraber olanı kim ezebilir ki?

Allah'ın müjdesi bu iman eden mü'minedir. **وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ** Hatta mü'min afet olmasına gerek yok daha düşük yanlışlarda bile hemen "Allah'tan geldim, Allah'a gidiyorum" parolasıyla yola çıkmalıdır. Sadece önüne doktorun ağır tahlilleri koyduğu adamdan söz etmiyoruz biz. Daha basit bir misal; yüz hanelik bir köyde ezan okundu, camiye gittik, tesadüfen biz oradan geçiyorduk, ezan

okundu, camide yüz hanelik köyde iki kişi var, gördük. "Ah camiye bak, koca köyde büyük cami" demeden önce boş kalmış camiye de **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** diye yorumlamak zorundayız. Yüz haneli bir köyde, en az elli kişinin o camide olmaması o köyden beş cenazenin aynı anda kalkmasından basit bir şey mi? İman meselesi. Namazı, bir köyde namaz kılınmasını nasıl yorumluyorsun ona bağlı bu. "Kılmıyor gençler işte ya, gençler kılmıyor" **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** böyle diyen adam için ama. Gençler kılmıyormuş. Sen nasıl ihtiyarsın gençler niye kılmıyor?

Görmedin mi Nuh aleyhisselamı altı ay, altı ay suda kaldığı hâlde altı ay sonra sular çekilince şişmiş cesedini gördü oğlunun gözyaşlarını tutamadı gene. "Oğlum, bu hâlde niye öldü" diye. Öyle sigara içiyor diye çocuğu evden kovmakla olmuyor bu işler. Niye kovamadı Nuh aleyhisselam? **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** hayatı bu kadar liberal gözle gören mü'minlere karşı **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ**. Hakkıymış gençlerin, gençmişler. Yürüdüğü caddelerde gördüğün her bankanın önünde " **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** " Sultan Fatih'in topraklarında bu banka bolluğu, aman Allah'ım ya ne büyük felaket" diyebilmek gerekiyor. Bu Kur'an seviyesidir.

Evet, mü'min Rabb'imizin âyetlerinde gördük imtihan olacak tarlasında iş yerinde, sağlığında, sıhhatinden, çocuklarında, ailesinden, kocasından, karısından, ne varsa hayatında, sağlığın, her şey bu hayatta imtihan ama bir farkla. Yalnız değilsin. İmtihan eden Allah seninle beraber. Sen yeter ki her imtihan sıkışıklığında ona doğru dön. Of puftan önce "Rabb'im, senden mi geldi ben de seninim zaten, ne yaparsan yap." Teslim olduğunu göster. Sen cenazeye ağlıyorsun, melekler de senin hâline ağlıyorlar. Sen hâlâ ölümü yaratan Allah'tan çok işlerini bitirmeden giden babana ağlıyorsun. Asıl endişe konusunu anlayamamışsın **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** demek ki. Bu Kur'an seviyesine doğru koşar adımlarla gideceğiz kardeşlerim.

Rabb'imiz bizi böyle görmek istiyor. Aksi takdirde her korku, bir kanser belası olarak başımızda duracak demektir. Rabb'imizin rahmetinin isteğiyle meşgul olmak yerine korku ve endişelerimizle meşgul olacağız demektir. Rabb'imize sığınıp "yirmi çocuk bile büyütürüz bu evde" diyecek yerde **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** demeyi beceremediğimiz için doğurduğumuz iki çocuğu bile başımızın belası olarak göreceğiz demektir. Biberi yerken, acı biberi yerken dudağımız buruştuğu, gözümüz yaşardığı hâlde harika olmuş deyip çatalı öbür bibere batırıp zevkle bir biber daha yediğimiz gibi dertlerin üstüne dertlerle giden Halid bin Velid gibi herhangi bir mü'min gibi olma zevkini boşuna kaçırmayalım biz.

Çıldırarak da bağırarak da gazel söylesek de bu dertler gelecek, kurtuluş yok bunlardan. Biz bu dertleri karşılama tarzımıza göre kul olacağız Allah'a. "Vay be, vay be" demekle " **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** " deyip kendini Allah'ın rahmet kucağına atmak aynı olur mu hiç? Hiç bunlar birbirine benzer şeyler mi? İşte **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** a bu haleti ruhiyeyle, bu şuurla sarılan mü'min filan yerdeki bir afeti bile **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** diye karşılayan, "filan yerde şöyle olmuş" "Olur tabi, orası da Allah'ın. Orada da Allah'ın hükmü geçiyor. Zaten biz Allah'tan geldiydik, Allah'a gideceğiz ya ne var burada. Bir ters gidiş yok, normaldir bu" diyeceğiz. Böyle dediğimiz **أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ** "Böyle diyenlere Rabb'lerinden rahmetler yağar." Çıldırmasın o. O rahmetin içindedir. Allah onu kurtarır, o da ağlar. Ama hâline ağlar, isyan etmek için ağlamaz. Bu şuur, bu şuur kaybettiğimiz Mescid-i Aksamız gibi kaybettiğimiz kalitemizdir aslında bizim. Sadece Mescid-i Aksa'yı esir etmedik Yahudiler'e biz. Kapitalist, liberal,

dünyacı, paracı, çevreci, medyacı, fasit, fasık çevrenin etkisine kurban ettiğimiz şu Kur'an seviyemizi biz kaybettik.

Urve ile ilgili olayı daha önce zikretmiştim ama yeri geldi bir kere daha zikretmemizde fayda var. Kangren olduğu için ayağını doktorlar kesmiş, -tabiiinden bir zattan söz ediyoruz- o esnada da dört oğlundan birisi ölmüş aynı anda. Ayılıyor hastalıktan, iki eli, iki ayağı vardı. Bir ayağı, iki eli var, üçte biri gitmiş. Dört çocuğundan birisi de ölmüş. Secdeye kapanmış secde ettikten sonra da kalkmış, ellerini açmış "Rabb'im" demiş," iki elim, iki ayağım dört organım vardı, üçünü bıraktın birini aldın. Dört oğlum vardı, üçünü bıraktın birini aldın. Ben şükretmeyeyim de ne edeyim sana" demiş. **وَأُولَئِكَ هُمُ**

الْمُهْتَدُونَ"Mü'minler hidâyetin ortasında duranlar bunlardır." Ben şükretmeyeyim de ne edeyim Allah'ım, üç oğlumı bıraktın, dördünü de alabilirdin, iki ayağım da kesilebilirdi, hepten ölebilirdim. Ah vah yerine **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** düzeyini konuşuyoruz. Sosyal güvenceden önce güvenin kaynağı olarak, huzurun kaynağı olarak Allah'ı gören ruhu konuşuyoruz. Mü'min farkından söz ediyoruz.

Kardeşlerim,

Kur'an iman etmek ve bu imanı kap çanağımızdan, bacamızdan, penceremizden, oturduğumuz minderden, bastığımız halıya kadar her yerde gösterme kitabıdır. Böyle bir Kur'an'a iman ettik. Bu imanı içine sindirenler dört oğlundan biri öldüğü zaman şükür secdesine kapandılar. Matem yerine şükür gözyaşı akıttılar. "Üçünü bıraktın ya Rabb'im! Sana şükürler olsun" dediler. "Nur topu gibi çocuk gitti" demediler. Verdi, aldı . **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** . zaten" deyiverdiler. Kur'an seviyesi budur. Bu seviye için beşikten mezara kadar ilim tahsil etmek, yürüyüp yollara düşüp Horasanlar'a, Bağdatlara gitmeye değer.

Vel'hamdulil'lahi Rabb'il âlemin.